

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Hévízszentandrás.

Hévízszentandrás kicsi falú. Ott van a világhíres Hévíz tó mellett. Gyalogszerrel nem több, mint 8 - 10 perc.

Ez az apró kis falú éppen olyan taráta, mint ennek a természeti szépségekben ragyogó vármegyének majd mindegyik faluja. Pedig nagy jövő vár rá, beláthatatlan, elképzelhetetlen nagy jövő.

Ez a nagy jövő a Hévíz tavának csudás gyógyító erejében rejlik. Ma még ott nyugszik a tó feneketlenek hitt mélységében, de az a csudálatos erő, amely a sántákból, bénákból, inaszakadtakból egy-kettőre épkezláb embert teremt, ebből a csunya apró kis faluból is kell, hogy pompás, ragyogó várost teremtsen.

Ez a jövő még messze van. De alapjának kezdő nyomai már most is jelentkeznek. Évről évre egy-egy új ház, vendéglő, szálló épül. Emellett e nyáron a falú fényes jövőjének megvetették első és fő alapját: a tó mellett elterülő legelőt háztelkekre parcellázták és ezek értékesítését megkezdték.

A Hévíz tava nem csupán gyógyító erőre páratlan természeti csuda, gyönyörű helyen is fekszik. A tó maga egy katlan közepét foglalja el. A fürdő

sétateréből félkörben lankás domb emelkedik. Ennek a dombnak kisebb részét erdőcske borítja, a többi részét a természet maga is arra szánta, hogy oda fürdővárost teremtsen az emberi kéz alkotó munkája. Ezen a dombon már ott áll a postai altisztek és szolgák üdülő háza. Egyedül, magánosan emelkedik a magasba ez az emeletes épület, messze ellátszik, uralkodva az egész katlan fölött.

Csinos, modern épület. Vele a postai altisztek és szolgák példát nyújtottak a szentandrásiaknak, miként építkezzenek, hogy falujokból idővel igazán szép, modern, izléses fürdőváros fejlődjék.

Csak hogy Szentandrason nem tudnak erről. Nem látják, nem tudják, nem érzik azt a fényes jövőt, amely kisdud falujokra a Hévíz páratlan természeti kincseiből tekint.

Nem mondom én, hogy emeletes, büszkélkedő házakat építsenek, mint a fürdőtelep egyik-másik háza, a Sorgféle szanatórium vagy a postások épülete. De az elkerülhetetlen, hogy épületeiket bizonyos izléssel és csinnal építsék és házaikat egyenes sorba állítsák.

Szentandrason két új ház-sor épül mostanában, a fürdőről menve a Mexikó-féle vendéglőn túl. A bal szer az egyenes, a házak homlokfala pár-

huzamosan halad az útvonallal, ellenben a jobb szeren a házak fél vállal dülnek rá az útvonalra, úgy hogy a házak előtt kicsiny háromszögletű területek maradnak. A szentandrásiak tehát mintha csak Sümege legujabb uccájától, a Ramassetter-pincék melletti ház-sortól tanulták volna az építő stílust, azonmód építkeznek.

Igaz, a háztelkek az útvonalra ferdén dülnek, a szobát pedig mégis csak derékszögben (vinkliben) kell építeni. Hanem éppen itt kellett volna elővenni az előrelátó észet. Olyan községben, mint Szentandrás, amely egy jelentős fürdőváros alapjául szolgálhat, megkellett volna hányni-vetni, szakértő embereket megkérdezni, azután ezek közreműködésével új telekméréseket eszközölni, építő tervezetet készíttetni, olyat, amely száz évekre megállapítaná az építés módját, az uccák vonalait, a házak fekvését. Mert ahogyan most építenek, bizony azonmód marad az száz évek multján is: ősi módra, rendetlenül, össze-vissza, ahogy dédapáink építkeztek. Már pedig a XX-ik századba, amikor automobilon szállítják Hévizre az utasokat és villamos vasutat terveznek Keszthely és Héviz között, mégsem járja a régi módi zeg-zugos építkezés.

Sajnos, nincsen olyan törvényünk amely a Szentandrás-féle fürdő köz-

Veletek az Isten . . .

Margit, a szőke csoda, valami ideges vágyakozással óhajtott már a csöndet. Olyasvalami után áhítozott, ahol nincs semmi zaj, társadalmi nyűg vagy fényűzés, ha ugyan fényűzésnek lehet nevezni azt a sok vendéglátást, színházba, korzóra, hangversenyre és zsúrjárást, mely ezer változataiban is végre sablonná válik s az érdeklődés középpontjában álló asszonyt, a törékeny idegrendszert öli.

Meg kell adni, hogy ura elég jó férfi, pazar bőkezűséggel szórja aranyait a selymekre, utakra, más uri passziókra, lakása is a művészek kincsesháza, melyben a gondtalan élet biztosítéka: az anyagi bőség megvan, mégis úgy találja a szőke csoda, a hogy őt férje ura fölöttől barátai nevezik, hogy sem a briliánsok, sem a nagyvárosi uri kényelem nincsenek inyére. Valami sajtós rágás cikázik át habfőhár testén, valahányszor a gyerekkori barátó, Pápai Nagy István tanító felesége ír a faluból.

Ez a csöndes, feketeszemű ábrándos asszony az ötödik gyermeket szoptatja már és most is olyan áradozással, olyan végtelen nemes egyszerűséggel írja le a családi otthonát, azt a szeretetet, mely ott él a meleg lelkében egy barna kis igényű tanító iránt, aki még csak nem is gavallér, mert esztendőig jár egy-egy öltözet ruhában, nem is áldozatkész, aki az ő lönkjának valami

párisi divat után készíttessen ruhát, hanem megvannak azzal, ha lönka valami batisztból üti össze a falusi izlés igazán szalonképtelen toalettjét.

Micsoda naivitással írja le a gyerekek buksi fejét, az arcuk alma pirosságát, melyet ajkukra von a falú levegője, talán egy túl krumpli, mely előttük gözdlög.

Ez az asszony megrögygyan a dologban, hozzá áll a mosóteknőhöz, aki valamikor francia novellákat fordított, ecsettel dolgozott s fényes budoárról álmodott. Ez az asszony, aki havonként 41 forintot kap szivarra se költő, a krajcárokat fogához verő uratól, unos untalan arra kéri Margitot, méltóságos Cséffay Tibor cs. és kir. kamarás feleségét:

— Gyere el egyszer Margit, nézd meg a szegény emberek boldogságát.

Menne a szőke csoda, de férje ura már kijelentette:

— Ugyan édesem, hogy mehetne el maga azok közé az emberek közé? Aki Michel Angelo képeiben gyönyörködhetik, nem megy szobafestőkhöz képet tanulmányozni. Különbén én úgy látom, hogy ennek az erőltetett szíves vendéglátásnak valami stréber szándéka van. A tanító arra számít, hogy az én asszonykám összeköttetése révén majd kiemelem tanító uramat a sárfészekből, hogy valami nagy iskolához helyezzem igazgatónak, mert már érzi, hogy pereputtyával nem bír megélni a fizetéséből. Az asszony meg határozottan a pumpolás benyomását teszi. Teszi

pedig azért, hogy Ön meglássa a nyomorúságot, kinyissa a tárcáját és odaszórjon a ruhátlan gyermekeknek egy-két ezrest. Ezt megteheti maga anélkül, hogy a nyomorúság ez orrfacsarintó szagát tapasztalja, úgy is, hogy postán elküld egy-két forintot a jobb sorsra érdemes asszonynak és gyermekeinek.

És a szőke csoda hiába kérlette, hogy egyszer meglátogassa Pápai Nagy Istvánkat, csökönyös érvei után egyszer aztán gorombán kelt ki a kamarás:

— Ugyan-ugyan. Hogy lehet ilyen gyerekes ostobasággal forszirozni azt az utazást, amely sem testileg, sem lelkileg nem tenne jót Önnek. Nézze Margit, abban a libasoros faluban nekem valami kellemetlen ismerősöm, Endrey Kázmér gróf él, akinek több adóssága van, mint hajaszála, de származására büszkébb, mint a walesi herceg. Ha megtudná, hogy az én feleségem mosogató asszonyok látogatására jár, ide fenn a klubban, az országgyűlésen nem volna maradásom, ez a koldus gróf kinézne az uri göggyével.

— De mikor engem keresztanyának hívott ez a jó asszony, akinek sorai ma is úgy esnek szívemnek, mint az a harmatos, jó illatú virág, melyet tiszta kezek szednek.

— Küldje el nekik az ajándékot. Ha ezer koronát mellékel a leveléhez, a pap költsége is benne lesz és Ön nélkül is meglesz a keresztelő.

Ám a szőke csodát nem győzte meg ez az érvelés,

ségekben az építés rendszerét megállapítaná és szorosabb keretekbe vonná. A vármegye építő szabályrendelete sem intézkedik erről. Ilyen körülmények között a falú vezetőségnek, főként a jegyzőnek és tanítónak kell a jövőbe néző magasabb szempontokra helyezkedniök s a falú birtokosságát rávenniök, hogy a mai kornak megfelelő módon építkezzenek.

Tudjuk: nehéz dolog ez. A falú népének közönyével vagy maradiságával megbirkózni és ezt leküzdeni: súlyos munka. De nem lehetetlen. Szentandráson pedig az odaözönlő fürdővendégek és ezek csengő aranyai is hathatós támogatatói ennek a küzdelemnek.

Hogy pedig ez a küzdelem minden körülmények között is diadalra vezessen, elkerülhetetlen, hogy a falú vezetői támogatást nyerjenek. E végett elodázhatatlan, hogy a belügyminiszterium végre valahára egységes fürdőtvény megalkotásáról gondoskodják s ebben a törvényben a fürdőközségek építkezéséről is intézkedjék, még pedig olyképpen, hogy ne csupán az egészségügy érdekében, hanem az utcák és a házak csinos, izléses, modern megépítéséről is szabja meg a szükséges rendelkezéseket.

Hévíz az lesz a reumás, köszvényes stb. betegeknek, ami Karlszbad a gynmorbetegeknek. Hires világfürdő, ahova majd télen-nyáron tódulnak a betegek a világnak mind a négy tájékról. És amint Karlszbad kisdudaluból gazdag, virágzó és folyton fejlődő nagy várossá nőtt, azonmód Hévíz körül is majdan forgalmas, nagy, fényes fürdőváros keletkezik. Ennek a fürdővárosnak alapja mostanában kezd megvetődni. Halálos vétek lesz, ha ezt az alapot elhibázzák.

Talán a vármegye tehetne intézkedéseket, hogy a hibának elejét vegyék.

Ha igaz az, hogy a kamarás le tud rándulni minden hónapba ahhoz a nőhöz, akihez valamikor gyöngéd kötelekek fűttek, akiről ő most se hiszi el, hogy viszonyt ne folytatna Cséffay Tibor cs. és kir. kamarással, akkor ő is elmehet ahhoz a harmatos, napsugaras lelkű tiszta asszonyhoz, aki őt hívja, tőle nem irtózik, mint az a másik.

Hamarosan aztán, mikor a kamarás újra lerándul a régihez, csomagolt és utazott ő is. Valami édes vágyakozás vitte a faluba. Nem volt hiradással, hadd lépje meg Pápai Nagy Istvánékat, annál nagyobb lesz a meglepetés.

Persze arra nem goldolt a naiv, tudatlan asszonyka, hogy megy be ő az állomásról a Szaharán. Valami suttogó gyereket fogadott aztán, aki talicskán betolta a csomagokat, ő meg utána bandukolt Pápai Nagy István lakásáig.

A lakás már kívülről meglepte. Az iskolában laktak Pápai Nagy Istvánék, abban a nagy iskolában, melynek nyolc zsalus ablakából kinyílt muskátlik mosolyogtak a léckerítésen át az uccára. A kerítésen belül tea és piros rózsák termő fáinak illata áradt.

A kapun belül a tiszta udvar. Nagy eperfa árnyában mosott a tanítóné. Gömbölyű karján feltűrt dologba való bluz, testén egy viseltes szoknya volt, az is olyan csatakos, vizes. Körülötte négy cseresnyétől maszatos pufók gyerek játszott a homokban, majd odébb egy bölcsőben alkalmasint a baba

Nem tudom: a paragrafusok özönében akad-e erre alkalmas. Ha nem akad: hozzanak rá külön paragrafust. Hévíz megérdemli.

Tudnivalók a vérhasról.

Az első halálesettől éppen 8 hét telt el, mikor Sümegen kifüggesztették piros plakáton az alábbi ismertetést. De inkább későn mint soha. Közöljük, mert a baj még nem szűnt meg teljesen, meg hasznos dolog is tudni: miképpen éljünk és cselekedjünk az ilyen járvány esetén.

1. A vérhas hasfájással és hasmenéssel kezdődik; később olyan gyakran erőlteti a beteget a székelésre s ezzel annyira kinozza, hogy a beteg sem éjjel, sem nappal nem pihenhet, így nagyon elgyengül, kimerül. A beteg ürüléke kezdetben vizes, később nyálkás-véres, majd genyvedéses.

2. A vérhas veszedelmes, ragadós betegség. A veszedelem a beteg ürülékében rejlik, tudniillik ebben van az a ragály, mely, ha emberbe jut, vérhas betegséget okoz. Ez a baj a betegről ragad át más emberre, de megkaphatja az is, aki a beteg szennyesével, bepiszkolódott ágyneműjével, evő-ivó és egyéb eszközeivel bánt; megkaphatja továbbá az is, aki olyan élelmiszerral vagy olyan vízzel él, amelyet a beteg ápolója használ. Sokan betegedhetnek meg akkor, ha a beteg ürüléke, mosó- vagy mosdóvízbe, kútba, forrásba, vagy egyéb ivóvízbe jutott, amelyet sokan használnak.

A betegség leginkább azt fenyegeti, aki gyomrát romlott eledellel, szeszes itallal, éretlen gyümölcseccsel, nyers zöldséggel, vagy egyébbel elrontotta; továbbá azt, aki magát és lakását tisztátalanul tartja és zsufoltan, azaz sokadmagával szűken lakik.

3. Vérhasban szenvedő, vagy arra gyanus beteget az elbíróságánál be kell jelenteni, az egészségesektől elkülöníteni, gondosan ápolni s orvossal gyógyítani. Mindezt a leg helyesebb módon a kórházban lehet fogantatni, ahol hamarabb is gyógyul a beteg.

4. A vérhasban szenvedő — ha csak teheti — edénybe ürítsen. Ürülékét fertőtleníteni kell, azaz ártalmanná tenni úgy, hogy meszet vagy az orvos rendelte más fertőtlenítő szert öntenek hozzá.

5. Aki a beteggel bánt, gondosan mosakodjék, még pedig valahányszor a beteggel dolga volt és ne egyék, ne igyék a beteg szobájában.

6. A beteg felgyógyulása vagy halála után szobáját mindenestől ártalmatlanná kell tenni, nevezetesen: a szobát (a szoba földjét is) kimoszolni s tisztogatni, a beteg szennyes ruhá-, ágy- s fehéreműjét, továbbá használatban volt minden eszközét kifőzni, kimosni, némely tárgyait — ha az orvos szükségesnek tartja — megfelelő szerrel fertőtleníteni, a gyógyult beteget pedig meleg vízben szappannal jól lemosni kell.

7. Valamint az ürülékhez, úgy a mosó- és mosdóvízhez is — mielőtt kiöntik — meszet kell keverni bőségesen és így hagyni körülbelül két óráig.

8. A vérhasról úgy óvhatja magát az ember, ha sem a beteggel, sem a betegség közben használt tárgyival nem érintkezik és gyomorrontó eledeltől tartózkodik s evésben, ivásban mértékletes; saját magát, úgyszintén ételmét, vizét s minden edényét tisztán tartja, lakását pedig szellőzteti és gondosan tisztogatja.

Meggyilkolta a napát.

Rettentő gyilkosság történt a csáfordi felső hegyen. A földéhségből fakadt, népünknek ebből a molochszerű vágyából.

A csáfordi hegyen egy öreg 67 éves asszony lett áldozata a veje vagyonszerésének.

Özv. Gócsán Jánosné, szül. Németh Zsófia a csáfordi felső hegyen lakott. Két leánya volt. Az idősebbik, Klára, Halász Istvánné, Budapestre ment férjhez s ott élt már özvegyi sorban. A fiatalabbik, Anna, Gondán János felesége volt. Két gyermekükkel együtt laktak anyjuknál.

A fiatal pár szerette volna az öreg asszony vagyonának felét még ennek életében megkapni. Zaklatták hát anyjukat, hogy a vagyon felét irassa rájuk. Az öreg azonban hallani sem akart erről, félt, hogy a gyerekek azután vagyonából kiforgatják. Emiatt örökös pörpatvar, veszekedés volt az öreg és gyermekei között. A szomszédoknak, ismerősöknek folyton panaszkodott, milyen rosszul bánnak vele. Nem adnak neki enni, saját édes leánya ide-oda lökdösi, veje pedig bottal, cséppel támad rá. Nem egyszer a szomszédok mentették meg az öreget a vó haragja elől.

Ez év márciusában Budapestről hazajött az idősebb leány, Klára is és anyjához szállott. Ekkor a családi viszály még fokozódott köztük, úgy hogy Klára nem is maradhatott meg a házban, másnál kellett megszállnia.

aludt, az a kis pogány, aki még nem volt megkeresztelve.

A szőke csoda mihelyt belépett, megismerte a régi barátját s már messziről kiáltotta:

— Adj Isten, honkám!

A meglepetés, a szégyen pirja öntötte el a tanítóné arcát, ahogy ez a másik'uri asszony megjelent.

Nem tudott védekezni, mert ez a másik a csatakos asszony kebelére omlott és csókolta a védekező száját.

— Semmi, édesem, semmi. De hol vannak a gyerekek? Nini, itt vannak!

És előlépett négy maszatos, pufók gyerek, piszkosak, mint az ördögök, de egészségesek, mint az eleven élet.

Az egyik félre húzódott, az anyja szoknyájába kapaszkodva, a nagyobbik kezét akart csókolni, de a méltóságos asszony ölbe kapta, megcsókolta.

— Édes Margitom, ne haragudj, hogy így találás. Azonnal intézkedem, hogy megfelelő formában fogadjalak.

Az alatt a tanító is előkerült, amugyszuratosan a méhesből vagy a malacoktól.

Egy rövid negyedóra és a gyermekek is, az asszony is, a férfi is ragyogó tisztán fogadták a nagy úr feleségét. A sürgő-forgó tanítóné a vacsorát is elkészítette.

Micsoda fohászokadás, példás rend fogadta azt az egyszerű étkeket, amit az asztalra vittek. A családi életnek belső melege tünt fel az uralmuknak és amig egy-egy pillan-

tást vetett a szűkszávú, annál melegebb szemü családapára, a gyerekeket csókolgató bárárnőre, úgy érezte, hogy az ő szívet fogja, szoritja, marcangolja valami.

Majd mikor a baba is jelentkezett nyöszörgő hangján és az anya felkapta az ő aranyos bogarát és a kis anyuvalka álmos, majd mosolygó ibolya szemét kitorlotta, csókolgatta, szeretett volna könnyet ejteni, de visszafojtotta, most nehéz volt e percben nagyon és éppen ezért fájt.

Vacsora után az a sok szép szó az asszonyhoz, az a megelégedő szempár a férjhez, akít egy egész község szeretete vesz körül, a gyerekek csippajkodása, majd szép rendben az ágybavonulásuk mind megannyi hangos zsurnál ünnepebb, szebb, gazdagabb és költőiebb volt, mint a Dunasoron a palotákban.

Már menni, rohanni, menekülni szeretett volna, mert érezte, hogy elég a lelke, pedig itt nem a békéltenség tüze lángol, hanem a szeretet, mely csak őt perzseli, de ezeket megvilágítja és széppé teszi.

És amikor harmadnapra a vonat induláskor kendőt lobogtattak a tanítóék, csókot dobáltak a gyermekek, a szép szőke asszony mosolygó arccal intett vissza és mintha mondta volna:

— Veletek az Isten. Nektek adta meg a menyországot.

Verner Jenő.

A viszálykodást, a verést, fenyegetést végre is megsokallotta az asszony s a múlt augusztus hónapban panasza jött a sümegi járásbíróhoz. *Süvegh János* járásbíró, hogy köztük békességet teremtsen, a vót kötelezte, hogy hurcolkodják el napától, akié a hirtok. Gondánék ebbe bele is nyugodtak és a hurcolkodást meg is kezdték. A zalabéri hegyre mentek lakni.

Gócáné, hogy vejének zaklatásaitól és durvaságától szabaduljon, többször emlegette, hogy birtokát áruba bocsálja s a pénzzel Budapestre költözik. Akadnak is vevők, akik 3—5000 koronát megígérték a birtokért. Ez a hír szeptember 8-án, kisasszony napján belejutott Gondán fülébe is és annyira fölzgatta, hogy elhatározta: végez az asszonnyal.

Másnap hajnalban fél ötkor befogott szekérébe, hogy a hurcolkodást folytassa. Feleségének azt mondta:

— Gyere később utánam, addigra megfejem a teheneket, hozd haza a tejet.

Elment napához s egyet-mását kezdte a szekérre rakni. Eközben látta, hogy napa a présházba fordul. Gondán rögtön utána ment, napát hátulról megragadta, a présházajtó fölött lögött, egyik végén vaskarikával ellátott kötelet lekapta, ezen hurkot vetett, napa nyakába dobta s jól megszorította. A nyomorult, tehetetlen öreg így a pincébe vonzolta és ott megfojtotta.

Borzasztó tettének elpalástolására ravasz módot eszelt ki a gyilkos. A hullát a kötélnél fogva a pince padlásába vert szegre fölakasztotta s a hordók előtt heverő szakajtót a hulla lába elé tette, azután az ajtót a tolvakkal elrekesztelte, hogy az öngyilkosság gyanúját keltse a hulla fölfedezői előtt. Azután a pince padlásán összerakott szénán át az istálló padlására mászott s ennek lejáráján az istállóba ereszkedett.

Erre nekifogott és a teheneket megfejte, majd ismét a rakosgatáshoz látott.

Eközben megérkezett felesége is a tejért. Mikor ez anyját nem látta, kérdezte urától:

— Hol az édes anyám?

— Ne kérdezd — felelte a férje — már tisztában van, nem lesz vele több bajunk.

Azután a szekérrel hazatértek.

A férj, talán hogy könnyítsen lelkiismeretén, déltájban megvallotta feleségének, hogy anyját előbb megfojtotta, azután fölakasztotta.

— Na, ezt nem jól tetted, jegyezte meg rá felesége.

Másnap, 10-én, föltűnt a szomszédoknak, hogy az öreg Gócáné nem látta tegnap óta ez gyanúsak tetszett nekik s keresni kezdték. A gyilkos, hogy magukról a figyelmet elterelje azt mondta feleségének:

— Vigyetek anyátoknak ebédet, így nem gondolnak semmi rosszat.

Az ebédet el is vitték — a pincében függő hullának.

A szomszédok végre is rákaptak a megfojtott asszony hullájára. Az elüljáróság rögtön jelentette a szentgróti szolgabíróságnak és csendőröknek. A helyszínére kiszállott *Paul Viktor* szolgabíró és *Misner Antal* dr. járásorvos. A pincében megejtett hullavizsgálat nem mutatott semmi külső erőszakra, a külső jelek is, amelyeket a gyilkos oly ügyesen elrendezett, az öngyilkosság mellett szóltak s meg is állapították, hogy az öreg önkézével vetett véget életének.

Azonban a csendőrök is nyomozáshoz fogtak. Először a hullát fogták alapos vizsgálat alá. Feltűnt nekik, hogy a hulla nyakán nem ott, ahol a kötélnél átfogja, hanem valamivel lejjebb, vérömlés van. A pincében még a tavasszal elrakott széna sem volt megülepdedve hanem a padlásig friss rakásnak látszott. Tovább kérdezősködve az ismerősöktől megtudták, hogy Gondánék nagyon rossz viszonyban éltek anyjukkal s Gondán nem csak többször megverte, hanem többször fenyegette is az öreget, hogy megfejti. Erre a csendőrök vallatásra fogták a gyilkos vót. Kezdetben hallani sem akart a gyilkosságról, de a csendőrök addig bíztatták, hogy beis-

merle tettét; ellenben kijelentette hogy felelősége teljesen ártatlan a rémes munkában.

A csendőrök a gyilkos vót és feleségét behozták a sümegi járásbíróhoz börtönébe.

Az ország egyik leghirnevebb bábaképző-intézetének igazgató-tanára írja: »A **Ferenc József-keserűvizet** állandóan alkalmazom és bizonyíthatom, hogy a »Ferenc József«-viz a gyermekágyasoknál is a legjobb hashajtó.«

H I R E K.

— **Előléptetés.** A vármegye törvényhatóságának f. hó 11-én tartott közgyűlése *Malatinszky Lajos* zalaszentgróti főszolgabírórt a VII. fizető osztályba léptette elő.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselőtestülete ma vasárnap d. e. 10-kor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyai: 1) A községi pénztáros fizetésének 1600 K-ra való fölemelése. 2) A sümegi első mész- és téglagyár kérvénye. — 3) A község területén négy közkútnak Rapid-szerkezettel, a többi közkútnak pántos vederral való ellátása. — 4) *Hetsz Endre* dr. volt községi orvos lakáspénzének ügye. — 5) A Haraszt befásításának költsége. — 6) A helypénzszedő ügyének bejelentése. — 7) Özv. *Hladny Jánosné* költségtöbblete. — 8) A vérhas miatt fölmerült költségek földözése. — 9) A megüresedett erdőőri állásra beadott kérvények előterjesztése. — 10) A sertéspásztorok kérvénye a kanok eltartása végett. — 11) *Tobak Béla* kérvénye a Ramassetter-féle ösztöndíj kamatáért. — 12) Települési és illetőségi ügyek. — 13) Az állami elemi iskolai kút rendezése. — 14) A téglásmester kérvénye további alkalmazása végett. — 15) Jelentés a Ramassetter-család síremlékeinek javítása végett.

— **Községi orvos választása.** A *Hetsz Endre* dr. lemondásával megüresedett községi orvosi állást tegnap délelőtt 9 órakor tartott gyűlésén töltötte be a képviselőtestület. A gyűlést *Gózonny István* dr. szolgabíró vezette. Az állásra csupán egy pályázó volt: *Biró József* dr. sümegi körorvos, akit meg is választottak. *Biró József* dr. tegnap d. e. 11 órakor le is tette a hivatalos esküt. *Biró József* dr. 18 évi működése, kiváló szaktudása és a közegészségügyi kérdések iránti nagy érdeklődésénél fogva méltó a községi orvosi állás betöltésére. Töle községi közegészségügyi állapotaink alapos gondozását joggal várhatjuk. *Biró* megválasztásával a sümegi körorvosi állás megüresedett.

— **Az elüljáróság választása.** Sümegen az elüljáróság választása folyó hó 26-án d. e. 9 órakor lesz. Ezt megelőzően a képviselőtestület kandidáló gyűlést tart.

— **Értesítés.** A helybeli áll. reáliskolában a tanárok a megjelölt időben fogadnak: *Danielisz Sándor* csütörtökön 10—11; *Dehény József* hétfőn 11—12; *Fischer Ferenc* pénteken 9—10; *Gaidenecker György* csütörtökön 9—10; *Havas József* pénteken 11—12; *Jámbor Miklós* szerdán 10—11; *Konda László* csütörtökön 10—11. Természetesen, a tanárok nemcsak a jelzett időben, hanem mindenkor, amíg az iskolában vannak és hivatalosan elfoglalva nincsenek, szívesen adnak tanácsot a szülőknek s a szállásadóknak. Felkérem még a t. szülőket (szállásadókat), hogy a tanárokat otthonukban ne keressék fel. *Kellemen Károly* dr. igazgató.

— **A Somlyóhegy érdekében.** Köztudomású dolog, hogy a híres Somlyóhegy bortermése nagyon csekély. A Veszprémi vármegyei Gazdasági Egyesület még a múlt évben elhatározta, hogy a Somlyóhegy bortermésének fokozása érdekében javaslatot terjeszt a földművelésügyi kormány elé s ennek keresztülvételére a kormány anyagi támogatását kéri. Tervbe vette az egyesület a Somlyóhegyen több paraszt mintaszőlőgazdaság szervezését, az ügyes és szorgalmas vincellérek jutalmazását, a különféle szőlőmunkálatok végzésénél a szőlőmunkások versenyzését, évenként mintaszüretet rendezését, pinceszövetke-

zet felállítását s borvásárok tartását. A kormány most kezdi meg a tárgyalást a Gazdasági egyesülettel és a somlyóvidéki gazdákkal, hogy a javaslatok közül melyik volna leghelyesebben keresztülvendő. A Somlyóhegy érdekeinek keresztülvételén *Magyar Károly* dr. orsz. képviselő, *Marton Dénes* m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő és *Kajdacay Endre* gaz. egyesületi titkár fáradozik.

— **A bélfurug és vérhas.** Ez a két betegség, amely több mint két hónapja uralkodik Sümegen, végre csökkenik. Azonban a közönség maga rémes híreket gyárt és ereszt szólnak. A héten pl. azt újságolták, hogy a helybeli reálban a vérhas járványosan fölépelt. Szó sem igaz belőle. Egyetlen egy tanulónak volt súlyosabb bélfurugja, amely gyanúsak tünt föl: nem vérhas-e? de ez sem bizonyult annak. Néhányan könnyű természetű bélfurugot kaptak a sok gyümölcstől, de ezek egy-két nap alatt teljesen meggyógyultak. Örömmel konstatáljuk, hogy helybeli orvosaink is meggyógyultak. *Biró József* dr. már a múlt héten megkezdte orvosi működését, *Lukonich Gábor* dr. tb. főorvos szintén kigyógyult bajából s bár még gyöngékedik, azért tegnap már szintén megkezdte a betegek látogatását. Szívesen üdvözljük orvosainkat, midőn fölépülve ismét megkezdtek emberbaráti működésüket. Erősen hisszük, hogy orvosaink, akiket a belügyminisztériumtól kiküldött két járványorvos is támogat, most már hamarosan leküzdik a betegséget.

— **Országos vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Csabrendeken az augusztus 1-jére esett, de száj és körm-fájás miatt elmaradt országos vásár helyett szeptember 28-án pótvásárt tartsanak.

— **A Haraszt fásítása.** Végre valahára komoly lépések történnék a Haraszt rendezése és fásítása végett. Folyó hó 15-én délután Sümegre érkezett *Vigh József* erdőmérnök, a tapolcai erdőgazdálkodás vezetője s *Adorján Sándor* községi bíró és *Fekete József* erdőgazdálkodó kíséretében a Harasztot alapos szemle alá vette. Az erdőmérnök azt javasolja, hogy a fásítást a csabrendeki részen kezdjék meg s a hegyoldali köves részt fenyővel ültessék be. A fásítás költségét nagyrészt az állam viseli.

— **Drágább lesz a gyújtó.** Alig hogy felemelték a dohány és a dohánytermékek árát, máris olyan hírek keringenek, hogy a gyújtó állami monopólium lesz és az árát is felemelik. Az árát tulajdonképpen nem emelik látszólagosan, hanem csak felére redukálják egy-egy skatulyában a szálak számát, midőn oda lyukadunk ki, hogy az eddigi 2 filléres skatulyában volt 45—50 darab, ezután 25 szál lesz és az ára marad 2 fillér. A kormány ezt a monopóliumot Ausztriával együttesen csinálja és az előmunkálatokat már meg is indították, megkezdtek ez irány-

CHOCOLAT

SUCHARD

Főzésre és nyersen
való evésre egy-
aránt a legjobb.

ban egymásközt a kormányok a tárgyalásokat az egységes javaslat érdekében, melyet már az őszön be is terjesztettek. A pénzügyminiszter számítása szerint a monopólium 10 millió koronát jövedelmez s 1913-ban vezetik be. Természetesen meg fognak még adóztatni minden öngyújtó készüléket és zsebliz szerzőt is, nehogy valaki ingyentűzhöz jusson.

— A tapolcai vincellériskolában az 1912. év január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra felvételi kellek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél vagy katonai könyv. 2. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép erős, egészséges, s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogják s kötelező nyilatkozat arról, hogy a 6. pont szerint járó tápdíjat pontosan fizetni, fogják. Ha a pályázó teljes korú, e kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. 6. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap, s ezért félévi előleges részletekben évi 240 kor. tápdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsú polgárok egész vagy fél tápdíjmentességgel is felvételhetnek. Az egykoronás bélyeggel ellátott s a fent említett okiratokkal felszerelt és sajátkezűleg írt és aláírt kérvények a vincellériskola igazgatóságához címezve f. évi október 30-ig nyújthatók be.

— Alsólendva pöre. Partl E. szombat helyi vállalkozó végezte Alsólendván a csatornázás munkáját. A város 19.000 koronával adós maradt. Mikor Partl kérte a hátralévő összeget, a város azzal utasította el, hogy a csatorna nem az előírás szerint készült. Partl erre bepöörölte a várost. A pör már 6 éve folyik s ez idő alatt a kamatok és a pör költsége egyre emelkedik.

— A sümegi búcsú fejlesztése. A sümegi szent ferenciek temploma már két évszázadon át híres búcsújáró hely. Évenként több búcsúja van a templomnak, a fő búcsú azonban Mária nevenapja. E napon 6-10000 főnyi búcsús zarándokol Sümegre, hogy a Ferenciek templomában sz. Mária oltalmáért esedezzenek. (Ez évben e búcsút — mint lapunk múlt számában megírtuk — a hatóság az uralkodó vérhas és bélhurut miatt betiltotta.) Darnay Károly ny. őrnagy most azon fáradozik, hogy Sümegre még nagyobb búcsújáró helyé, a búcsút még látogatottabbá tegye. Az a célja, hogy mint más hasonló kegyhelyekre, Sümegre is 30-40 ezer búcsús zarándokoljon. Ha azután a látogatás akkora méreteket öntene, hogy anynyi népet már ellátni nem is tudnának a sümegiek, akkor az a célja, hogy Mária nevenapjának nyolcad napján második búcsú eszközöltessék ki az illetékes egyházi hatóságtól.

Ebbeli céljának elérése végett mozgalmat indított egy egyesület szervezése végett, a sümegi Mária-kegyhely védőszövetsége címmel. A szövetség azután nagy propagandát fejtene ki, hogy a sümegi búcsút messze vidéken, az egész Dunántulban ismeresse nyomatványokkal, képes leírásokkal, fizetekkel s ekként a népet még inkább Sümegre ömöltse és szoktassa. A szövetség gondoskodni akar arról is, hogy az ide zarándokoló nép biztos szállást és ellátást is kaphasson, természetesen nem ingyen. A védőszövetségnek rendes tagja lehet minden katolikus egyén, pártolók pedig más vallásúak is. Ha Darnay őrnagy terve sikerül, úgy ez nevezetes esemény lesz városunkra. Az úgy vallási oldalról meglátva, csak a gazdaságot említhetjük. Kereskedőink szerint most is 25-3000 korona bruttó bevételt jelent egy-egy sümegi búcsú kereskedőinknek, iparosainknak, nyers-termelőinknek. Ez a nagy összeg háromnegyszeresére emelkedne, ha a Darnay őrnagy által megindított propaganda eredményre vezet. Másik erkölcsi oldala az is, hogy a védőszövetség emberbaráti szeretetet is gyakorolna, midőn az Sümegre jövő ezernyi ember biztos elszállásolásáról gondoskodnak, mert nem kellene a szegény, idefáradt népnek szakszokor alkalmatlan időben is a szabad ég alatt meghálnia. A tagok gyűjtése a mai nappal megindul. Ha kellő számú aláíró lesz, megtartják a szövetség alakuló gyűlését s kidolgozzák a szövetség alapszabályait.

— Középitésekre és szállításokra vonatkozó új szabályzat. A kereskedelmi miniszter a középitésekre és ezekkel kapcsolatos szállításokra vonatkozólag új általános, részletes és különleges feltételeket adott ki. Az új feltételek nem jelennek meg az állam hivatalos lapjában, vagy a kereskedelmi minisztérium által kiadott értesítőben, hanem — hogy mindenkinek még könnyű pénzébe kerüljön — a miniszter által megállapított áron, 4 koronáért, egy nyomdai részvénytársaságnál szerezhetők meg.

— A kolera ellen. A belügyminiszter a napokban szigorú utasítást küldött le a vármegyéhez a kolera elleni védekezés tárgyában. Az utasítás 2000 példányban érkezett meg, hogy azt az alispán az egész megye területén megfelelően szétoszthassa. A sümegi városházán is van néhány példány.

— Fürdőbevitel. A keszthelyi balatoni fürdő fürdődíjából közel 30 ezer koronát vett be, ez 12 ezer koronával meghaladja a tavali bevételt.

— Az almádi gyermekszanatórium. Az országos gyermekszanatórium intéző bizottsága augusztus 30-án Budapest n a magyar földhitelintézetben Bezerédj Viktor dr. államtitkár elnökele alatt ülést tartott. Ezen megállapította, hogy a sanatórium f. évben október hó végéig marad nyitva s 1912-ben május 1-én nyitlatik meg. Elhatározta istálló

és kocsiszín, végül jégverem építését. Az almádi sanatórium felszerelésével és a fürdőházzal együtt 100.000 koronába került, 60 gyermek van ez időszert benne, kiknek napi eltartása 1 korona 50 fillérbe kerül.

— Zalamegye cigányai. A vármegye területén 523 állandóan megtelepedett cigány van ez idő szerint. Ezek közül 115-nek rendes lakása van, azonban 408 még mindig sátrakban lakik. A cigányok 131 tanköteles gyermeke közül az elmúlt évben 46 járt iskolába.

— Két kis fiú halálának szerencsétlensége. Egy csomó kerkakutasi fiú teheneket őrzött a község közelében levő réten. A kis pásztorok között volt egy Mánfai Gyula nevű 7 éves fiú, aki az őrzésére bízott állatokat pajtására, Németh Gyula 8 éves, fiúra bízta, maga pedig elment fürödni a pár lépésnyire levő Cup nevű patakba. Egyszerre csak hangos sikoltás hallatszott abból az irányból, ahol a kis fiú a vízbe ment. A pásztorfiúk a vízhez szaladtak és rémülve látták, hogy Mánfai Gyula elmerült a vízben. Németh Gyula ruháitól utána ugrott, — de úszni nem tudott, — ő is csakhamar elmerült. A parton állók most izgatottan várták, mikor bukkanik föl két pajtásuk, ezek azonban mind a ketten belefúltak a patakba.

— Kulturkép. Pacsán van 184 iskola-köteles gyermek, 2 tanterem, 36 és 42 m² területű és 2 tanító. És Pacsa járási székhely!

Főszerkesztő: Polgár József.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Jó ruhához jó szappant használjunk!

Finom fehérneműjének, drága lepedőinek, finom csipkéinek és himzéseinak mosásához csakis tiszta jó szappant használjon. Győződjön meg róla, hogy az igazán kitűnő szappan használata milyen előnyös. A saját érdekében kérjük, hogy az összes szappanok közül a legjobbat, a SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPANT vásárolja. Az Ön háztartásában semmi sem olyan rossz, hogy azt közönséges szappannal kelletne mosni. Mosson minden SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPANNAL, mert legnagyobb kiadósága folytán ez a legolcsóbb szappan.

Mossunk csakis Schicht-szappannal!

A ruha kétszer olyan sokáig fog eltartani mint azelőtt és még akkor is olyan lesz, mintha teljesen új volna. A SCHICHT-SZARVAS MOSÓSZAPPAN nemcsak hogy a szennyet távolítja el, hanem konzerválja a szöveteket és a színeknek új fényt és új kinézetet kölcsönöz. Meggátolja, hogy a ruha a mosásnál összeméjjen vagy széttessék s ez annak tulajdonítható, hogy ezen szappan hideg vízben is teljesen feloldódik és vele könnyen moshatunk. Ügyeljünk a SCHICHT névre és a SZARVAS jegyre, mely minden darabon látható.

— Eladó egy öt éves, mahagóni, rövid zongora. Bővebbet: Beretzký Gyula kereskedőnél, Sümegen.

Szükségeiteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

Ifj. ADORJÁN SÁNDOR borbély és fodrász. A Darnay-Múzeum épületében.

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterem Rákóczi-ucca 397 sz.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és füvegáru-kereskedése.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-ucca.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház-ucca.

HALBLANDER JÓZSEF és NÉMETH GÉZA kovács, kocsigyártó és fényező üzlete, Árpád-ucca.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-ucca.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár. Kész butorraktár.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KRAJCZÁR GYÖRGY épület- és butorasztalos, temetkezési vállalkozó. Árpád-ucca.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

LÖWY NŐVÉREK női ruha varróterme Deák Feregc ucca.

LISZLI KÁROLY csizmazia mester, alsó ucca saját házában.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MÉSZAROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián-tér. Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, főtése és javítása.

NÉMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).

MAUTNER GYULA fűszer, liszt, üveg és rövidáru kereskedése. (Epstein-ház)

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacseré. A Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Aranybárány-hoz.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és címléstező. Divatárüzlet, gyógyszerár mellett

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

Ifj. TÓTH JÓZSEF órák és ékszerész, a Kisfaludy-szálló mellett.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán és üvegáru nagykereskedése.

Óvás!

Mivel az utóbbi időben az általánosan ismert és közkedvelt

Riz Abadie (Riz doré)

papirunknak különböző utánzatai hozatnak forgalomba, kérjük t. vevőinket határozottan az **Abadie** névre ügyelni, melyet különféle más szavakkal igyekeznek utánozni. Óvakodjanak a jóval csekélyebb értékű utánzatok vételétől s mi az utánzatok ellen minden törvényes eszközzel megtorlással élünk.

Birtokbérlet kerestetik!

Zalavármegye területén körülbelül 8—900 vagy 1000 hold

birtok

kerestetik bérebe. Csakis közvetlen birtok tulajdonosoktól származó ajánlat fogadtatik el.

Szépligetly S.

Jánoshaza.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

TELEFON 38-31 HÍVÓ-SZÁM
GHEREBEN BÉLA, most ANDRÁSSY-UT 1.

A legjobb bizonyítvány

a „valódi : Franck“ jóságára nézve, hogy kerülő úton megkísérlik a „Franck“ név jó hírét silányabb gyártmányokkal kihasználni. — Azért nagyon vigyázzon az óvatos háziasszony a jelszóra „Franck a kávédarálóval“.

Azon ládika és azon csomag kávépótlék, mely a „kávédaráló“ ismertető jelet nélkülözi, nem valódi „Franck“.

Tehát óvatosság a bevásárlásnál !!

Gyári jegy.

A valódi „Franck“ kávé-pótlék kicsinybeni ára

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{5}$ kg.-os ládika
52	28	24 fillér
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{11}$ kg.-os csomag
20	14	8 fillér.

Hallotta-e
már?

Egész világ beszél róla,
hogyan az eredeti

Pfaff varrógépek

utolérhetetlen minőségű, könnyű, zajtalan var-
rásra, himzésre és harisnya foltozásra egy-
formán alkalmasak

Nagy választéku raktár:

Csizmazia István

vas-, gép- és fűszerkereskedésében, Sümegen.

A Teáskanna védjegyű tea kizárólagos eladása.

Állandóan friss tea vaj.

Ujonnán berendezett csemege üzletemet

vasárnap délután is 4 órától este 8-ig

nyitvatartom, ahol naponta kaphatók a legjobb minőségű **sajtók, hideg felvágottak, prágai sonka, kolozsvári szalonna.** A legjobb minőségű likőrök, **Benedictiner, Altvater, Chartreus,** magyar és francia cognac, tokaji aszú és **szamorodni borok. Halak. Tengeri rák.**

Déli gyümölcsök.

Friss virsli és parizer minden szombaton és vasárnap kapható

Berezky Gyulánál, Sümegen.

Köestlin és Cabos féle tea sütemények.

Friss zöldségek.

NŐI KOSZTÜMÖKET,

felöltöket, férfi ruhákat,
valamint papi és sport öltönyöket

készíték a legdivatosabb szabás szerint, mérsékelt áron.

A megrendelt munkákért felelőséget vállalok.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri teljes tisztelettel

Németh Lajos uri és Sümegen
női szabó (Márkus-féle ház).

➔ Szövetraktár. ➔

➔ Üzletátvétel.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget,
a jó hírű Nádas Gizella-féle

divatárú üzletet

átvettem s úgy rendeztem be, hogy a modern kor legkényesebb igényeit is kielégíthessem.

Egyben tisztelettel hozom b. tudomásra, hogy a tavaszi és nyári idényre megérkeztek a legdivatosabb női és leánykalap újdonságokból a legújabb párisi modellek.

Gyászkalap és egyéb átalakításokat izléses kivitelben, gyorsan pontosan és jutányos áron elvállalok.

Raktáron tartok legdivatosabb ruha díszeket, és mindennemű női divatcikket.

Tisztelettel

Szijártó Györgyné

Kerékpárok,

kerékpáralkatrészek

a következő áron kaphatók

Würzburger J. cégnél

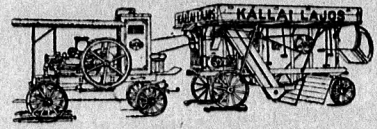
Sümegen.

Rival kerékpár 90—130 K-ig, Puch Himber kerékpár 150—200 K-ig. Gumi köpeny 7 K. Iső rendű belső gumi 3 K 60 f. Lábszivatyú 2 K 40 f. Minden más felszerelés olcsó áron. Kölcsön kerékpár óránként 60 fillér.

„A köztudatba
ment át“,
hogyan csakis
KÁLLAI LAJOS

motorgyára

BUDAPEST,
VI., Gyár-utca 28. sz.

szállítja

teljes jótállás mellett
a leghírnevesebb motorcseplőkész-
leteket.

|| Saját érdekében kérjen minden
gazda disz-főárlapot, melyet in-
gyen, bérmentve küld a gyár! ||

FONTOS FIGYELMEZTETÉS!

Kállai Lajos hírneves motorgyára
nem tévesztendő össze más Kállai
nevű cégekkel.

Eladó vagy bérbeadó!
Kocsma épület

Nagyörbön (Zalam.) mely áll 3 szoba, konyha, kamra, istálló, kocsiszin, 1000 m²-öl kert a háznál, italmérési jogról vevő javára lemond a mostani vendéglős, Bővebbet a tulajdonosnál:

Steiner Adolf

Szombathely, Széll Kálmán ucca 38.

Bérbe adandó!

Már 40 év óta fennálló 2-bolti helyiség (férfi és női divatcikkre alkalmas) 2 lakó szoba, konyha stb. bérbeadó. Házbér nagyon mérsékelt áron.

Bővebb felvilágosítást ad:

Pócza Ferenc

magánzó, Szt-Gotthárd, Vasm.

Fix fizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—360 K. Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest, Ferenciek tere 6.